Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 21 marca 1935 r. 1250.

Treść numeru:

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

SYTUACJA OGÓLNO-GOSPODARCZA. Str.

--------000------

S Y T U A C J A O G Ó L N O - G O S P O D A R C Z A.

M o w a k i e r o w n i k a B a n k u L i t e w s k i e g o S t a s z y ń s k i e g o n a d o r o c z n e m z e b r a n i u a k c j o n a r j u s z ó w. "Liet.Aidas" Nr.35 /11.II.1935 r./:

9 lutego 1935 r. odbyło się doroczne walne zebranie akcjonarjuszów Banku Litewskiego, na którem kierownik Banku Staszyński wygłosił obszerną mowę. Streszczenie.

Litwa doznała kryzysu światowego o 2 - 3 lata później, niż inne kraje. W 1934 r. ciężar kryzysu na Litwie się nie zmniejszył. Tem właśnie - wraz z Francją - wyróżniała się w r.1934 Litwa od innych krajów, gdzie zaznaczyła się tendencja do poprawy. Na objaw ten składały się główmie niekorzystne stosunki międzynarodowe i ich układ. Warunki produkcji, głównie rolnej, były w Litwie pomyślne. Urodzaj był dobry, co pozwoliło na rozwój gospodarki mleczarskiej i hodowli bydła. Jednak wskutek złej konjunktury na rynkach światowych, wypadło realizować nadwyżkę głównie w naturze i ze stratą.

Dopłaty do eksportowanej wieprzowiny oraz utrzymanie cen masła i zboża stanowią wciąż jeszcze dużą pozycję w budżecie. Stosunek między cenami płodów rolnych a cenami fabrykatów kształtował się na niekorzyść rolników. Gorsza sytuacja rolnictwa wpływała też na inne dziedziny życia gospodarczego.

Obroty handlowe jeszcze bardziej się zmniejszyły. Wartość eksportu - mimo ilościowego zwiększenia niektórych pozycyj - zmalała w 1934 r. o 13 milj.lt. czyli o 8%. Import zmalał zaledwie o 3,5 milj.lt. czyli o 2%. Bilans handlu zagranicznego wyraził się cyfrą 8,5 milj.lt. /w 1933 r. w 18 milj.lt./. Obroty w handlu wewnętrznym zmalały o 5 - 10%.

W przemyśle żywsza tendencja utrzymała się tylko w branży tekstylnej i branży przeróbki eksportowego materjału leśnego; inne branże: metalurgiczna, obuwie, skóra zaczęły słabnąć i już się nie ożywiły.

Produkcja towarów akcyzowych wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem win owocowych, również się zmniejsza.

Zmalała również liczba nowych zakładów przemysłowych: w 1932 roku powstało ich 116 z kapitałem 11 milj.lt., w 1933 r. - 43 z kapitałem 2 milj.lt., w 1934 r. - tylko 31 z kapitałem około 1 milj. litów.

Liczba protestowanych weksli wyraziła się cyfrą 32 milj.lt. /w 1933 r. - 39 milj.lt./. Liczba bankructw - 28 z długami 1,9 milj. litów /w 1933 r. 6 milj.lt. długów, zaś w 1932 r. 9 milj.lt./. Liczba licytacyj 4.064 /w 1933 r. 4.467/.

Wkłady w litewskich instytucjach kredytowych /prócz Banku Litewskiego/ wcale nie wzrosły, a nawet - jeżeli uwzględnić obszar Kłajpedy - zmalały /o 6 milj.lt./.Pożyczki zmniejszyły się o 1 miljon litów.-

S t a n g o s p o d a r c z y L i t w y w p o c z ą t k a c h 1 9 3 5 r. "Liet.Žinios" Nr.31 z dn.6.II.35 r.: Według danych Centralnego Biura Statystycznego eksport w 1934 r. wyraził się sumą 147 milj.lt., zaś import około 139 milj.lt., a więc nadwyżka wyniosła przeszło 8 milj.lt. W porównaniu z 1933 r. eksport zmalał o 13 milj.lt. /8%/, zaś import - o 3 milj.lt. /2%/.

Mięso, produkty mleczne i jaja stanowiły w 1933 r. połowę wartości całego eksportu, zaś w 1934 r. - 38%. Najbardziej spadł eksport mięsa: w 1934 r. eksportowano o 11.100 tonn mniej /38%/ i otrzymano o 16 milj.lt. /30%/ mniej. Eksport masła pod względem ilości nieco wzrósł, lecz pod względem wartości spadł o 8 milj.lt. /36% tego co w 1933 r./. Zmalała również wartość eksportowanych gęsi, jaj i celulozy. Ogółem za mięso, masło, jaja, gęsi, celulozę otrzymano w 1934 r. o 29,5 milj.lt. mniej, niż w 1933 r. Bilans handlowy utrzymał równowagę jedynie dzięki eksportowi innych towarów, jak zboże, nasienie koniczyny, len, materjały drzewne, fornier i żywa trzoda chlewna. Za wymienione towary otrzymano w 1934 r. o 17 milj.lt. więcej niż w 1933 r.. Większą część tej sumy /10 milj.lt./ stanowiło zboże, nasienie koniczyny i włókno lnu.

Eksport do Anglji w 11 mies.1934 r. wyniósł 57,5 milj.lt./43%/, zaś import z Anglji 32 milj.lt. /25%/. W 1933 r. import z Anglji wyniósł około 17% ogółu eksportu.

Eksport do Niemiec wynosił w 1933 r. 32% ogółu eksportu, zaś w 1934 r. 24% /31,5 milj.lt./. Import z Niemiec wynosił w 1934 r. 37,2 milj.lt. /29%/.

W ostatnim kwartale 1934 r. dochody budżetowe wyniosły 87 milj.lt. / w 1933 r. - 83 milj.lt./; wydatki faktyczne wyniosły 76 milj.lt./ w 1933 r. - 75 milj.lt./. W ciągu 1934 r. dochody wyniosły niemal 258 milj.lt., zaś wydatki faktyczne 252 milj.lt. W porównaniu z 1933 r. dochody były większe o 9 milj.lt., zaś wydatki o 2 milj.lt. Dochody z ceł i lasów /najważniejsze/ wyniosły w ciągu 11 miesięcy 1934 r. 64 milj.lt. / w 1933 r. - 54 milj.lt./.-

P r e j m e r T u b e l i s o s p r a w a c h g o s p o d a r c z y c h ./Mowa na zjeździe tautininków z 5.I.1935 r./"Tautos Ukis" Nr. 1 z 1935 r.: Od 1930 r. obrót handlowy Litwy z zagranicą zmalał przeszło o połowę. Kryzys światowy dosięgnął także Litwy, chociaż ze znacznem opóźnieniem. Wobec skurczenia przez wiele państw importu produktów rolnych, zmalały także dla Litwy możliwości sprzedaży produktów na dawnych rynkach zbytu. Ceny również ogromnie spadły, to też sumy z eksportu znacznie zmalały.-

Rząd litewski dokładał starań - zwłaszcza wobec zaostrzonych stosunków z Niemcami - w kierunku znalezienia nowych rynków zbytu. W rezultacie ożywiły się stosunki handlowe z Austrją, Czechosłowacją, Belgją, Szwajcarją i in. Jednak pojemność tych rynków nie może Litwy zadowolnić. Rząd litewski dołożył więc starań ku skierowaniu eksportu do Anglji. Udało mu się wytargować od Anglji pewne ulgi w tym względzie. Pozatem rozwija Litwa swe stosunki gospodarcze w ZSRR.

Walka o rynki zagraniczne nie jest jeszcze ukończona. Rzad nadal ciężko walczy o każdą tonnę kontyngentu na bekony, jaja, masło i in.

Odnośnie nadwyżki produktów rolnych na Litwie zbyt mało jest ludności miejskiej, by można było zużytkować wszystkie produkty. Wypada więc szukać rynków zbytu zagranicą. Notabene skarb musi dopłacać różnicę w cenie na masło / ok.1 i pół lt. za 1 kg /, żyto / ok.4 lt. za 1 cnt./, pszenicę / ok.6 lt. za 1 cnt./, by pokryć straty rolników spowodu zbyt niskich cen. W 1934 r. wydał rząd na ten cel ok.20 milj.lt.

G o s p o d a r k a L i t w y w 1 9 3 4 r. "Tautos Ukis" Nr.1 z 1935 r.: Rolnictwo litewskie okazało się bardzo odporne na kryzys światowy. Mimo wielkiego spadku cen i trudności ze znalezieniem rynków zbytu, litewska produkcja rolna nietylko się nie zmniejszyła, lecz nawet wzrosła. Obszar zasiewów w porównaniu z 1933 r. wzrósł o 0,6%, zaś obszar ziemi rolnej - o 0,4%. Wobec wzmożenia się tendencyj autarchicznych innych krajów, państwo litewskie zmuszone było protegować swą produkcję przemysłową. W związku z tem, przemysł wzrasta z roku na rok: zwiększa się liczba zakładów, robotników, dni roboczych.-

Najbardziej dotknął kryzys handel zagraniczny Litwy. Obroty handlowe w 1934 r. spadły - w porównaniu z 1933 r. - o 5,5%. Eksport wzrósł wprawdzie pod względem ilości / o 12%/, lecz zmalał pod względem wartości. Import spadł ilościowo i wartościowo o 3%.-

Budżet kształtował się w 1934 r. niegorzej niż w 1933 r. W dziedzinie pieniężno-kredytowej znacznych zmian nie było. Wkłady prywatne zmalały dosyć znacznie; natomiast wkłady państwowe wzrosły. Znacznie wzrosły wydane pożyczki, zwłaszcza hipoteczne. Wskaźnik cen w r.ub. spadł o 3,5 punkty. Spadek ten jest jednak mniejszy niż w 1933 r. Ogólna konjunktura gospodarcza Litwy osiągnęła w 1934 r. bodaj granicę najniższą.

Obszar zasiewów przedstawiał się w 1934 r. / w porównaniu z 1933 r./ jak następuje:

Wyszczególnienie	1934 r.	1933 r.
Żyto	495.610	489.490
Pszenica	207.970	201.870
Jęczmień	203.610	207.430
Owies	328.540	343.390
Kartofle	182.810	178.440
Len	60.740	54.680
Koniczyna i trawa	387.860	387.150
Inne zasiewy	133.340	127.730
O g ó ł e m	2.200.080	2.187.480

Urodzaj w tonnach przedstawiał się w 1934 r. jak następuje:

Wyszczególnienie	1934 r.	1933 r.
Żyto	673.022	551.999
Pszenica	286.640	222.961
Jęczmień	258.429	231.815
Owies	379.758	330.600
Groch	40.300	71.308
Soczewica i peluszka	11.460	
Wyka	21.057	25.168
Mieszanka	120.251	113.407
Kartofle	–	–
Len	–	–

Liczbę zakładów przemysłowych, robotników w 1934 r. wyraża tabela następująca:

Wyszczególnienie	1934.VII	1933.VI	1932.VI
Liczba zakładów	1.118	1.108	1.104
" robotników	22.282	20.582	19.743
" dni robocz.	527.027	472.710	–
Pensja robotników /w tys.lt./	2.924,7	2.835,4	2.916,0

Produkcja towarów kontrolowanych przedstawia się w 1934 r., jak następuje:

Wyszczególnienie		1934	1933	1932
Spirytus etylowy	/1000 l./	2.098,9	2.202,7	2.114,2
Metyl	"	618,6	868,0	901,8
Likier	"	30,9	38,0	45,6
Wino	"	669,8	541,4	413,2
Piwo	"	6.273,8	7.292,0	7.194,3
Miód	"	4,2	2,6	5,4
Drożdże	/1000 kg./	348,7	346,3	361,0
Cukier	"	15.117,1	12.683,8	9.370,9
Herbata	"	45,2	50,3	54,0
Perfumy	"	14,9	16,7	20,0
Lakier i politura	"	24,9	18,7	18,5
Zapałki	/1000 pud./	32.929,8	39.500,0	43.300,0
Tutki	/1000 sztuk/	50.627,0	65.500,0	75.500,0
Przerob.tytoń	/1000 kg./	696,0	762,9	866,7

Kryzys dotknął najbardziej handel zagraniczny. Stało się to wskutek ciągłych i stałych ograniczeń w stosunku do międzynarodowych tranzakcyj. Obroty litewskiego handlu zagranicznego spadły w 1934 r. z 302,4 milj.lt. /1933 r./ na 285,9 milj.lt., czyli o 5,5%. Jak wynika z poniższej tabelki, eksport litewski w 1934 r. w porównaniu z 1933 r. wzrósł o 12% pod względem ilości, lecz zmalał o 9% pod względem wartości. Import zaś spadł o 3% pod względem ilości , zaś o 2,5% pod względem wartości.

Wyszczególnienie	Ilość w tonnach 1934 r.	Ilość w tonnach 1933 r.	Wartość w lt. 1934 r.	Wartość w lt. 1933 r.
E k s p o r t				
Żywe bydło	–	–	12.453,8	13.427,8
Produkty spożywcze	59.137,3	54.875,7	63.028,9	86.826,1
Surowce i półfabrykaty	454.865,1	399.184,3	59.933,0	50.453,2
Wyroby gotowe	10.778,6	7.721,2	11.817,0	9.515,4
Złoto i srebro	0,1	0,1	11,6	4,9
O g ó ł e m	524.781,2	461.781,3	147.245,4	160.227,4
I m p o r t				
Żywe bydło			35,6	49,4
Produkty spożywcze	58.777,6	49.626,0	11.122,4	10.787,5
Surowce i półfabrykaty	519.972,3	545.543,2	48.891,2	49.218,0
Wyroby gotowe	31.221,8	32.329,6	78.039,8	81.479,0
Złoto i srebro	1,4	1,4	601,1	642,3
O g ó ł e m	609.973,1	627.500,2	138.690,1	142.176,2

Budżet państwowy za 11 miesięcy dał 9.382,1 tys.lt. nadwyżki / w 1933 r. - 8.797,8 tys.lt./.Ilustruje go tabelka poniższa:

Wyszczególnienie	1934.1.XI	1933.1.XI	Saldo
D o c h o d y			
Podatki bezpośrednie	33.265,6	34.584,8	-1.319,2
Podatki pośrednie	62.336,8	56.635,9	5.700,9
Opłaty	15.548,2	16.161,4	- 613,2
Monopole	23.282,5	25.247,8	-1.965,3
Zakłady państwowe	38.083,5	38.116,3	- 32,8
Majątki i kapitały	19.730,2	17.715,4	2.014,8
Rozrachunki ze skarbem	4.175,6	3.005,2	1.170,4
Różne dochody	4.496,0	4.084,2	411,8
Ogółem wydatków zwyczajnych	200.918,4	195.551,0	5.367,4
Wydatki nadzwyczajne	25.553,8	24.850,1	703,7
Ogółem dochody	226.472,2	220.401,1	6.071,1
Ogółem wydatki	217.090,1	213.603,3	3.486,8
Bilans	9.382,1	8.797,8	584,3

Ruch wkładów i pożyczek w litewskich instytucjach kredytowych ilustruje tabelka poniższa:

Wyszczególnienie	1 9 3 4 r.		1 9 3 3 r.
	XI.30	VI.30	XII.31
W k ł a d y			
Prywatne	141.357,5	151.664,4	157.655,0
Państwowe	76.988,7	72.176,0	69.242,7
O g ó ł e m	218.336,2	223.840,4	226.897,7
Wydane pożyczki			
Weksle zdyskontowane	68.113,4	69.402,4	69.189,0
Specjalne rachunki	149.562,2	137.629,2	144.720,3
Pożyczki hipoteczne	152.669,3	148.370,9	146.973,9
Inne pożyczki	20.324,7	16.695,4	17.280,9
O g ó ł e m	390.670,1	372.097,9	378.164,1

Licytacje i weksle protestowane uwidocznione są na tabelce poniższej:

	1934 r.	1933 r.	1932 r.
L i c y t a c j e			
Ruchomości	2.768	3.104	1.961
Suma długów w lt.	2860.770	3.814.464	3.325.866
Wartość sprzedanego majątku	618.385	1.017.470	911.368
Nieruchomości.			
Liczba	1.296	1.363	1.135
Suma długów w lt.	10.682	7.807.775	8.592.488
Wartość sprzedan.majątku	8.716.877	6.371.428	6.003.842
Ogółem licytacyj			
Liczba	4.064	4.467	3.096
Suma długów w lt.	13.542.812	11.622.239	11.918.354
Wartość sprzedanego majątku	9.335.262	7.388.898	6.915.210
Weksle protestowane			
Liczba	129.487	149.487	250.725
Suma w lt.	32.473.256	39.338.863	71.750.212

Wreszcie wskaźniki cen zawiera tabelka następująca:

	1934 r.	1933 r.	1932 r.
Zboże, warzywa i karma	57,1	59,1	71,2
Bydło i ptactwo	39,4	42,9	46,0
Mięso i ryby	59,3	60,9	71,1
Jaja i nabiał	59,2	68,3	82,2

/ c.d.n./

/ c.d./

	1934 r.	1933 r.	1932 r.
Bakalje	85,9	86,9	91,2
Korzuchy i skóra	61,3	61,6	69,9
Tkaniny i odzież	86,2	91,0	108,2
Materjał budowlany	58,1	63,2	77,6
Opał	62,6	67,3	79,3
Ogólny wskaźnik towarów	60,6	64,1	76,0
W tej liczbie produkty rolne,	55,7	59,2	70,0
W tej liczbie wyroby przemysłowe	72,1	75,7	88,2

Z tego przeglądu wynika, że niewszystkie dziedziny życia gospodarczego były w 1934 r. w jednakowej sytuacji. Finanse państwowe, przemysł i produkcja rolna dały lepsze wyniki niż w 1933 r. Podobnie rozwijały się kredyty bankowe, zaś zmalały protesty wekslowe. Tymczasem handel zagraniczny, wkłady bankowe i ceny spadały. Konjunktura litewskiego życia gospodarczego osiągnęła w 1934 r. bodaj najniższą swą granicę.-

D r o g i w y j ś c i a z k r y z y s u ./Narady ekonomistów/. "Tautos Ukis" Nr.1 z I.1935 r.: Dnia 11.I.r.b. odbyła się kolejna narada ekonomistów z udziałem przeszło 100 osób / w tej liczbie Merkys, Kvieska, Vajlokajtis, Glemża i t.d./. Narada dotyczyła dróg wyjścia z kryzysu.-

Pierwszy zabrał głos dr.Karvelis. Oświadczył on, iż przeżywane trudności gospodarcze mają charakter nie konjunkturalny, a strukturalny. Cały system gospodarczy przeżywa zasadniczy kryzys. Na Litwie kryzys przejawił się przedewszystkiem w spadku cen i w trudności znalezienia rynków zbytu dla produktów rolnych. Mleczarstwo i hodowla bydła popierane i pobudzane przez cały czas istnienia niepodległej Litwy, gdyż przy pomocy tych branży zamierzano poprzeć gospodarczy dobrobyt Litwy, zaczynają od 1931 r. odczuwać pewne trudności. Przy zbilansowaniu budżetu również wynikły pewne trudności. Zmalało pokrycie lita, jak również aktywa bilansu płatniczego. Zaczęło się przejawiać bezrobocie. Wobec zahamowania emigracji, która normalnie wynosiła 65% przyrostu ludności, znajduje się coraz więcej wolnych sił roboczych. Zdaniem dr.Karvelisa jest już sporo t.zw. pół-rozrobotnych, czyli ludzi, którzy jeszcze jakoś się żywią, lecz nie znajdują możliwości pełnego przystosowania swej siły roboczej. Dalej dr.Karvelis wskazał, że pierwszym środkiem walki z kryzysem było na Litwie utrzymanie trwałych cen na produkty rolne. Drugim środkiem było zachęcanie do zwiększania produkcji. Przez rzucanie coraz tańszych produktów w coraz większej ilości na rynek zamierzano zrekompensować to, co się utraciło wskutek spadku cen. Trzecim środkiem była polityka wolnej gospodarki. W związku z tem wiele krajów importowało wiele gotowych wyrobów, za które wypadło płacić złotem lub walutami obcemi. Wszystkie te środki nie doprowadziły jednak do celu. Wypadło więc zmienić swobodną politykę gospodarczą i zastosować zasady, przy pomocy których cały świat próbuje bronić swej gospodarki.

Według dr.Karvelisa błędnem jest mniemanie, jakoby dobrobyt i przyszłość Litwy wiąże się z rozwojem eksportu produktów rolnych. Litwa ma dostateczną ilość pokarmu i zdrową ludność. Winna więc zwrócić energję w kierunku tworzenia wartości, potrzebnych dla gospodarczego dobrobytu narodu. Przedtem jednak należy uporządkować nienormalności, które wywołał kryzys. Przedewszystkiem należy uregulować sprawę długów. Przemysł litewski ma wielkie możliwości rozwoju. Z importowanych w 1934 r. / za 9 mies./ za 100 milj.lt. produktów z zagranicy, mogłaby Litwa sama wyprodukować za 40 milj.lt. Sił roboczych posiada Litwa poddostatkiem. Kapitały również by się znalazły. Tak więc w/g dr.Karvelisa dla gospodarczego podniesienia Litwy należałoby usunąć anomalje wywołane przez kryzys i zasadniczo zmienić kierunek gospodarki. Należy zrzec się miana państwa agrarnego, by móc znaleść pracę dla przyrostu ludności. Następnie przemawiali prof.Szalczius, dr.Kaszkelis, inż.Glodenis i inż.Kripas, poruszając różne, związane z kryzysem bolączki życia gospodarczego Litwy.

F I N A N S E I B U D Ż E T .

Budżet.

P r o j e k t b u d ż e t u n a 1 9 3 5 r. Prasa kowieńska z II.1935 r.: Projekt budżetu na 1935 r. opiewa na sumę 267,2 milj.lt. w tem wpływów zwyczajnych - 225,8 milj.lt./ 235,8 milj. lt. w 1934 r./ i nadzwyczajnych - 41,3 milj.lt. /21,7 milj.lt. w 1934 r./

W wpływach nadzwyczajnych figuruje w nowym budżecie nowa i wielka pozycja, jest nią pożyczka wewnętrzna w sumie 18 milj.lt. Przewidziane zwyczajne wydatki państwowe w roku bież. wynoszą 206,2 milj.lt./ 207,3 milj.lt w 1934 r./, zaś nadzwyczajne - 60,2 milj.lt. / 146,9 milj.lt w 1934 r./. Poszczególne pozycje wydatków zwyczajnych przedstawiają się w sposób następujący: /w nawiasach cyfry r.ub./Prezydentura - 0,28 milj.lt / 0,23 /, Sejm - 0-15 milj.lt / 0,17/. Gabinet Ministrów 3,82 milj.lt. / 4,15/, Rada Państwa - 0,27 milj.lt./ 0,25/, Kontrola Państwa - 1,19 milj.lt. / 1,05/, gubernator Kraju Kłajpedzkiego - 0,27 milj. lt. /0,28/, M-stwo Obrony Kraju - 44,4 milj.lt. /40,4/, M-stwo Spraw Wewnętrznych - 23,8 milj.lt /24,3 /, M-stwo Skarbu -21,9 milj.lt / 21,4/, M-stwo Oświaty - 35,9 milj.lt. /36,3/, M-stwo Sprawiedliwości - 9,8 / 9,8/, M-stwo Komunikacji 40,5 milj.lt. /42,9/ i M-stwo Spraw Zagran. - 3,97 milj.lt. / 4,34/.

Wydatki nadzwyczajne są przewidziane : M-stwo Obrony Kraju - 25 milj.lt. /10,8/, Spraw Wewnętrznych - 0,5 milj.lt. /0,5/, Skarbu - 8,1 milj.lt. /2,3 /,Rolnictwa - 15 milj.lt. /20,7/, Oświaty - 1 milj.lt. /2,9/, Sprawiedliwości - 0,3 milj.lt. /0,2/, Komunikacji - 10 milj.lt. /9,2/ i Spraw Zagranicznych - 0,1 milj.lt. /0,17 milj.lt./

Z m i a n y w b u d ż e c i e n a 1 9 3 4 r."Lietuvos Żin." Nr.10 z I.1935 r.: Jak podaje prasa kowieńska Gabinet Ministrów przyjął zmianę budżetu państwowego na 1934 r. Ogółem dochody były przewidywane: zwyczajne 226.923.488 lt., nadzwyczajne - 22.999.000 lt.; ogółem 249.922.488 lt.; po przyjętych zmianach budżet zbilansowano w sumie 257.853.995 lt.

Na Gabinet Ministrów dochody z 425.192 lt. zwiększono do 480.192 lt.; na gubernaturę Kr.Kłajpedzkiego z 438.400 lt. do 610.650 lt.; na Kontrolę Państwową z 201.032 lt. do 161.033 lt., na M-stwo Obrony Kraju z 400.000 lt. do 555.000 lt.; na M-stwo Spr.Wewn. z 2.841.779 lt. do 3.056.206 lt.; na M-stwo Finansów z 164.151.411 lt. na 172.850.066 lt.; na M-stwo Rolnictwa z 24.439.216 lt. do 23.809.216 lt.; na M-stwo Oświaty z 2.647.171 lt. do 2.544.996 lt.; na M-stwo Sprawiedliwości z 7.985.600 lt. do 6.596.100 lt.; na M-stwo Komunikacji z 45.473.403 lt. do 46.303.253 lt.; na M-stwo Spr.Zagran. z 918.000 lt. do 886.000 lt.

Wydatki: na Gabinet Ministrów z 3.824.210 lt. do 4.152.329 lt.; Rada Stanu z 268.563 lt. do 249.292 lt.; Gubernatura Kr.Kłajp. z 269.445 lt. do 283.310 lt.; M-stwo Spr.Wewn. z 24.836.251 lt. do 24.811.720 lt.; M-stwo Rolnictwa z 35.216.016 lt. do 42.758.267 lt. W innych M-stwach zaszły jedynie nieznaczne zmiany. Ogółem budżet z 1934 r. zwiększono o 8 milj.lt.

Bilans płatniczy.

B i l a n s p ł a t n i c z y L i t w y z 1 9 3 3 r."T.Ukis" Nr.8 z 1934 r.:W 1933 r. bilans płatniczy Litwy był aktywny i wynosił 1,5 milj.lt. Główną pozycję stanowił w nim handel zagraniczny, który przyniósł w 1933 r. 160,2 milj.lt. aktywów i 142,2 milj. lt. pasywów, czyli 18 milj.lt. nadwyżki. Na zmniejszenie tych aktywów wpłynął nieco przemyt, który dał 3,8 milj.lt. deficytu /1,7 milj.lt. dochodów i 5,5 milj.lt. wydatków/. Odsetki i dywidenda z inwestowanych zagranicą kapitałów, wyniosła 2 milj.lt., zaś wypłata odsetków i dywidendy wyniosła 6,1 milj.lt. Dochody z usług wyświadczanych zagranicy wyniosły 39 milj.lt., zaś wydatki - 36,4 milj.lt.; aktywa wyniosły więc 2,6 milj.lt. Nowych pożyczek zaciągnięto zagranicą 7,9 milj.lt. / w 1932 r. -19,5 milj. lt./. Na amortyzację długów wydano 13,1 milj.lt.

Bilans płatniczy Litwy. / w milj.lt./

	1933 r. Przychód.	1933 r. Rozchód.	1933 r. Saldo.	1932 r. Przychód.	1932 r. Rozchód.	1932 r. Saldo.
Towary	161,9	147,7	14,2	190,2	172,2	18,0
Procenty	2,0	6,1	-4,1	1,8	9,6	- 7,8
Usługi	39,0	36,4	2,6	56,3	40,5	15,8
Ruch kapit.	7,9	19,1	-11,2	18,0	55,4	-37,4
Razem	210,8	209,3	1,5	266,3	277,7	- 11,4
Zmiana funduszu złota i dewiz.	-	1,1	-1,1	15,6	-	15,6
Ogółem	210,8	210,4	0,4	281,9	277,7	4,2

Bank Litewski.

Działalność Banku Litewskiego za 1934 r. "Lietuvos Aidas" Nr. 35 z II.1935 r.: Dn.9.II na dorocznem zebraniu Banku Litewskiego dyrektor Banku Staszyński złożył sprawozdanie z działalności Banku za 1934 r.:

1 stycznia 1935 r. bilans Banku wynosił 365.770.862 lt. 77 cnt., z czego na centralę przypadło 274.197.727,75 lt., zaś na filje - 91.573.135,02 lt. / 1.I.1934 r. bilans wynosił 344.005.924,23 lt./. 31.II bilans wynosił 169.527.000 lt., 30.VI - 166.096.000 lt.,30.IX. - 162.174.000 lt. / w 1933 r.- 169.620.000 lt.; 164.309.000 lt.; 160.403.000 lt. i 167.210.000 lt./.-

1.I.1935 r. było w kasach banknotów na sumę 58.164.350 lt., bilonu srebrnego na 2.314.538 lt., bilonu miedzianego - 1.124.189,73 lt., walut zagranicznych - 238.401,86 lt., złota - 1.302.330,85 lt. i papierów 2%-owych - 2.218.893,31 lt.

Depozyt Banku w złocie zagranicą wynosił 50.835.659 lt., weksle do dyskonta - 23.437.833,73 lt., specjalne bież.r-ki w wekslach - 58.782.242,29 lt., nieruchomości - 8.333.689,15 lt., różne osoby - 8.117.761,73 lt., dokumenty do inkasa - 10.872.810,80 lt., zarząd z oddziałami - 109.299.697,39 lt. i inne.

Kapitał rezerwowy Banku wynosił 1.I.1935 r. 2.230.000 lt. / 1.I.1934 r. - 2.130.000 lt./, kapitał akcyjny -12.000.000 lt. Banknoty w obiegu 1.I.1935 r. - 88.240.650 lt. /1.I.1934 r. - 87.636.630 lt./.

Dochody w 1934 r. - 5.582.447,05 lt., wydatki - 4.893.749,25 lt. / w 1933 r. - 5.628.444,16 lt./.

Bank zatrudniał 442 pracownik.: 116 w Kownie i 286 na prowincji / w 1933 r. - 447 pracowników; w 1932 r. - 477, w 1931 - 482 /.-

Czysty zysk - 688.697,80 lt. / w 1933 -845.640,26 lt./

Bilans Banku Litewskiego na 31.I. 1935 r. "Rytas" Nr.31 z II.1935 r.:

Aktywa.

Złoto	47.393.394,12
Monety srebrne i in.	3.582.755,92
Waluty zagraniczne	7.749.617,99
Dyskonto	90.587.135,66
Pożyczki	10.642.869,57
Inne aktywa	11.951.715,13
Bilans	171.907.488,39

Pasywa

Kapitał akcyjny	12.000.000,-
Kapitał rezerwowy	2.230.000,-
Banknoty w obiegu	90.235.860,-
Rachunki bieżące	25.608.261,24
Depozyty	36.926.277,21
Inne pasywa	4.907.089,94
Bilans	171.907.488,39

S t a n w a l u t w B a n k u L i t e w s k i m n a 1-g o s t y c z n i a 1 9 3 5 r. Prasa kowieńska z 9.I.35 r.: Zapas złota Banku Litewskiego wynosił w dniu 1 stycznia r.b. 60,45 milj, lt. Waluty zagraniczne- 8,31 milj.lt., banknoty w obiegu - 88,06 milj.lt., dyskonto i pożyczki - 101,03 milj.lt. Pokrycie banknotów w złocie wynosi 59,2% w złocie i walucie zagranicznej -68,6%.

Obce waluty.

O b r ó t o b c e j w a l u t y n a G i e ł d z i e K o w i e ń s k i e j w 1 9 3 4 r. "Lietuvos Aidas" Nr.25 z II.35 r.: Według danych Centralnego Biura Statystycznego, obrót obcych walut na Giełdzie Kowieńskiej w 1934 r. wykazał się jak następuje: 475,3 tys.lt. /w 1933 r. - 3.026,7 tys.lt./ waluty amerykańskiej ; 24.929,5 tys.lt. /18.755,8/ waluty angielskiej ; 1.445,1 tys.lt. /2.351,1/ niemieckiej i 13.471,1 tys.lt. /17.131,8 waluty innych krajów; łącznie 40.321,0 /31.265,4/ tys. lt. walut obcych. Zmalały obroty walutą niemiecką, zaś wzrosły - angielską.-

Monopole.

D o c h o d y z m o n o p o l i z a 3 k w a r t a ł y. "Tautos Ukis" Nr. 12 z XII.1934 r.: Według danych Centralnego Biura Statystycznego w ciągu 9 miesięcy 1934 r. dochody z monopolów: spirytusowego i wódczanego wyniosły 18.694,5 lt. / w 1933 r. - 20.489,1 lt./ oraz z monopolu kart do gry i pasjansa 82,3 /91,7/ lt. Ogółem dochody z monopolów za 9 miesięcy wyniosły 18.776,8 /20.580,8/ tys.lt.

Cła.

Z m i a n a t a r y f y c e l n e j. "Vyr.Żinios" Nr.468 zamieszczają szczegółowy wykaz towarów, na które podwyższona została taryfa celna.

Kredyt.

P o ż y c z k i B a n k u R o l n e g o. "Tautos Ukis" Nr. 12 z 1934 r.: W 1934 r. Bank Rolny wydał 2.514 nowych pożyczek na sumę 8.088.765 lt. Z tego gotówką wydano 4.371.010 lt. i obligacjami pożyczkowemi 6.803.700 lt.-

I n s t y t u c j e k r e d y t o w e w K r a j u K ł a j p e d z k i m. "Tautos Ukis" Nr. 8 z 1934 r.: W pierwszem półroczu 1934 r. działało na obszarze Kłajpedy 7 banków i 4 kasy oszczędnościowe - razem 11 instytucyj kredytowych. Z końcem roku zlikwidował się jeden bank kooperacyjny. 6 pozostałych banków kłajpedzkich miały 1.VII 15.897.513 lt. wkładów i udzieliły 29.454.167 lt. pożyczek. 4 kasy oszczędnościowe / w m. Kłajpedzie, w pow.kłajpedzkim ; w pow.szyłokarczmeńskim i w pow. pogiegiowskim/ miały 1.VII wkładów 16.621.917 lt., zaś pożyczek wydały 20.874.666 lt.

Długi.

Z a g r a n i c z n e d ł u g i L i t w y . "Musu Rytojus" Nr.97.: Pierwszą pożyczkę otrzymała Litwa w Niemczech w wys. 115 milj.marek / w towarach i gotówce/. Dług ten został już spłacony. Druga pożyczka 5 milj.dol. / w towarach/ zaciągnięta została w U.S.A. Litwa spłaca ją dotychczas. Pozatem w U.S.A. zaciągnięto również pożyczkę na sumę 1,85 milj.dol. / t.zw. pożyczka wolności/. Zacznie się ją spłacać w 1935 r. Drobniejsze pożyczki: w Anglji /za transport towarów/, we Francji / za lokomotywy/ już spłacono.-

Z tytułu przyłączenia Kłajpedy Litwa musi płacić państwom Ententy 800.000 marek w złocie.

W 1930-33 r. zaciągnęła Litwa pożyczkę 45 milj.lt. z tytułu monopolu zapałczanego. Pożyczkę tę użyto na potrzeby kredytów rolnych. Litwa zaczęła zwracać tę pożyczkę w 1935 r. /do 1965 r./. Ponadto Litwa winna jest Duńczykom 1,85 milj.dol. z tytułu budowy kolei Telsze-Kretynga i 0,52 milj.lt. z tytułu budowy portu kłajpedzkiego; Belgijczykom 4,23 milj.dol. za szyny kolejowe; Anglikom 30.000 funtów szterlingów za automaty

telefoniczne. Część tych długów została już spłacona. Zmalały one zresztą naocznie, w związku ze spadkiem dolara, funta i t.d.
Dn.1.I.1935 r. długi skarbu lit. wynosiły 114,8 milj.lt.; 1.I.1933 r. - 150,4 milj.lt.; długi zmalały więc o 23% spowodu spadku kursu dolara i funta.-
Oprócz skarbu państwa zadłużone są również względem zagranicy samorządy /kowieński, kłajpedzki/, banki i różne spółki akcyjne na sumę 100 milj.lt. /szwecji, U.S.A., Belgji,Niemcom, Anglji/.-
W latach 1924-1933 wypłaciła Litwa zagranicy 66,4 milj.lt. w postaci odsetków i dywidendy.

Podatki.

U l g i d l a r o l n i k ó w . "M.Rytojus" Nr.11 z 8.II.35 r. Rząd uchwalił zmniejszyć podatki rolne, a to w celu ulżenia doli rolników. Gabinet Ministrów przyjął odnośną ustawę. Z dniem 1.I.1935 r. podatki rolne zostały zmniejszone o 10%. Obniżka trwa aż do 1.I.1937 r. Pozatem Gabinet Ministrów uchwalił, by rolnicy, których osady parcelowane są na osiedla pojedyńcze, byli w roku parcelacji całkiem od podatków zwalniani. Cyfrowo obniżka podatków wyniesie 1.800.000 lt. rocznie. W ciągu 2 lat wyniesie to 3.600.000 lt. Łącznie z umorzeniem przeszło 500.000 lt. tytułem podatków rolników, którzy zaczęli się parcelować od 1932 r. wyniesie cała suma przeszło 4 milj.lt.

Z m i a n a s p o s o b u p o b i e r a n i a p o d a t k ó w p a ń s t w o w y c h. "Tautos Ukis" Nr.1 z I.1935 r.: W "Vyr.Zinios" Nr.465 ogłoszono zmianę ustawy o sposobie pobierania podatków państwowych. Na mocy tej zmienionej ustawy zmniejszono % kary za zwłokę i uregulowano sprawę sprzedaży nieruchomości z tytułu nieopłacenia podatków.

Z m i a n a i n s t r u k c y j w s p r a w i e m i n i m a l n y c h n o r m p o d a t k u d o c h o d o w e g o. "Tautos Ukis" Nr.10 z 1934 r.: Na podstawie zmiany instrukcyj, zmniejszono od 1.I.1934 r. minimalną opłatę od dochodów z pracy pośredników i agentów: z 120 lt. na 24 lt. w Kownie; z 80 lt. na 16 lt. rocznie / w Szawlach, Poniewieżu, Wilkomierzu i Marjampolu/. W pozostałych miejscowościach całkiem zwolniono pośredników i agentów od tych opłat.

P r o j e k t w p r o w a d z e n i a p o d a t k u o d z w i ę k s z o n e g o m a j ą t k u. "Tautos Ukis" Nr.12 z 1934 r.: Burmistrz kowieński złożył na ręce ministra Spr. Wewn. memorjał w sprawie potrzeby wprowadzenia podatku od zwiększonego majątku.-

W p ł y w y p o d a t k u d o c h o d o w e g o w 1 9 3 4 r. w K o w n i e. "Tautos Ukis" Nr.1 z 1935 r.: Podatek dochodowy w 1934 r. w samem tylko Kownie przyniósł skarbowi: I.1934 r. - 135.216,28 lt.; II - 82.452,76 lt.; III - 134.012,85 lt. IV - 128.964,32 lt.; V - 117.345,14 lt.; VI - 181.395,40 lt.; VII - 118.506,96 lt.; VIII - 89.237,59 lt.; IX - 115.683; X - 162.227,09 lt.; XI - 108.043,88 lt.; XII - 208.127,80 lt.; ogółem w 1934 r. - 1.582.213 lt.-

P o d a t k i z a 9 m i e s i ę c y 1 9 3 4 r. "Tautos Ukis" Nr. 12 z 1934 r.: W ciągu 9 mies.1934 r. wpłynęło do skarbu podatków z nieruchomości miejskich 12.119,7 tys.lt., z podstawowego podatku od handlu i przemysłu 1.002,1 tys.lt., podatku od zysku od handlu i przemysłu - 3.930,4 tys.lt., podatku od ubezp.mienia 341,7 tys.lt., podatku od zysków od kapitału 231,7 tys.lt., podatku od wodociągów - 29,5 tys.lt., podatku od kotłów parowych - 47,9 tys.lt., podatku od uznania własności - 1.160,1 tys.lt. i podatku spadkowego -240,7 tys.lt. Ogółem podatków bezpośrednich wpłynęło 25.055,5 tys.lt.-

x

x x